

Fazer satsar hårt på inhemsk råg

Fazer förbinder sig att använda endast inhemsk råg i sina rågbröd år 2016. För att uppnå målet har ett samarbetsprojekt som kallas Pro råg inletts mellan Fazer, Boreal växtförädling och Raisio. Enstaka spannmålsodlare har också hunnit ansluta sig till projektet.



Fazer lovar att använda endast inhemsk råg i sina bröd från och med 2016.

Petri Kujala, vd för Fazer Bagerier, berättar att konsumenterna blir förvånade när de får veta att brödet i dag inte bakas enbart av inhemsk råg.

– Inhemsk mat är en stark trend just nu, och konsumtionen av rågbröd har ökat stadigt sedan 1995. Många är överraskade av att endast hälften av den råg vi använder är inhemsk. Orsaken är helt enkelt att den inhemska rågproduktionen inte räcker till för att täcka behovet.

Just nu ligger rågskörden på omkring 70.000 ton per år, av vilken 20.000 ton används av Fazer. För att mätta marknaden skulle det krävas en skörd på 130.000 ton.

– Därför har vi nu inletts ett ambitiöst projekt, berättar Kujala. Endast genom ett samarbete mellan de största aktörerna inom hela produktionskedjan kan vi lyckas uppnå vårt mål, som är att alla rågbröd inom Oululainen-produktfamiljen görs av inhemsk råg om fem år.

I princip betyder det att alla Fazers rågbröd blir garanterat finländska, eftersom Oululainen-namnet täcker alla Fazers bröd förutom deras Puikulat. De första bröden som berörs är Oululainens Reissumies och Efterugnsbröd.

Krävs förbättrade odlingsförutsättningar

För att öka rågproduktionen till-

räckligt påpekar Kujala att det krävs förbättrade odlingsförutsättningar. Rågsorterna har inte utvecklats i samma takt som de ljusa sädeslagen som dominerar världsmarknaden.

Här kommer Boreal in, som redan hunnit långt inom utvecklingen av en rågsort som kunde möta de krav som nu ställs på rågskörden.

– Vår målsättning är en 20-procents ökning av höstrågskörden samt en förbättring av värrågens odlingssegenskaper, berättar Markku Äijälä, vd för Boreal växtförädling.

Enligt Äijälä krävs förutom högre skördenivå en ökning av den totala odlingsarealen för att säkerställa tillgången på inhemsk råg.

– De inhemska rågsorternas styrka är att de är förädlade för lokala förhållanden och kan odlas på hela vårt produktionsområde.

Marknaden har hittills dominerats av höstrågsorter, vilket har lett till att det en regnig höst inte hunnit sås tillräckligt med råg för att möta marknadens behov. Därför betonar Äijälä att Boreal nu satsar också på nya sorter av vår-råg.

De nya sorterna kommer att ge en större skörd, ha kortare och stadigare strån och på så sätt vara lättare att skörda.

Odlarna vågar hoppas på succé

Spannmålsodlare Kalle Sipilä från Hollola är en av de spannmålsodlare som redan anslutit sig till Pro råg.

Sipilä förhåller sig positivt till samarbetsprojektet, men med erfarenhet kommer också en viss skepticism.

För tillfället är avkastningen och prisnivån inte tillräckligt lockande för att nya aktörer ska våga sig på rågodling.

– I år fick jag en relativt god rågskörd och kom upp i omkring 3.700-3.800 kilo per hektar i avkastning. Veteskörden blev måttlig, men gav mig ändå 6.700-6.800 kilo per hektar. Det är en ganska rejäl skillnad med tanke på att priset ligger på ungefär samma nivå för de båda sädeslagen. Vi väntar alltså verkligen på en rågsort som ger större skörd.

En lansering av en ny hybridsort betyder ändå inte automatiskt att alla går in för den, påpekar Sipilä.

– Att våga försöka sig på de nya hybridsorterna innebär också en ekonomisk risk. Den nyaste hybridrågsorten med vilken man lär ska kunna komma upp i 6.000 ton per hektar kostar omkring 1.300 euro per ton utsäde, medan till ex-



Just nu ligger rågskörden på omkring 70.000 ton per år, av vilken 20.000 ton används av Fazer. För att mätta marknaden skulle det krävas en skörd på 130.000 ton.

empel höstvetete ligger på omkring 500 euro per ton.

Vädret avgör

Sipilä betonar också att man inte automatiskt kan förvänta sig att varje år resulterar i en toppskörd, eftersom spannmålsodlingen är helt beroende av vädret.

– Regnar det mycket på hösten, vilket det ofta gör, så går det inte att vare sig så eller tröska. Problemet med värråg är att det går så långt in på hösten förrän den ska skördas att chansen för regn ökar ytterligare.

Enligt Sipilä är det förstärkt att jordbrukare som försökt sig på råg ett par år och misslyckats helt enkelt ger upp och satsar på enkla sädeslag istället. Faller skörden inte på regnet så kan vintern istället vara problemet.

– En besvärlig vinter med snötäcke från och till kan förstöra en höstrågskörd helt och håller. Där

lägger man ner en massa arbete och pengar på plöjning och sådd, och så kommer ingenting upp på våren.

Trots alla saker som kan gå snett tror Kalle Sipilä starkt på rågodling i Finland. Ett löfte från Fazer var precis vad som behövdes för att få flera jordbrukare att våga satsa på råg.

– Lyckas det här är det verkligen toppen. Bland de som anslutit sig till Pro råg-projektet märks redan en annan inställning än tidigare. Man börjar planera nästa års rågsådd genom att till exempel först välja tidiga värkornsorter, så att allting är i skick i god tid före höstens rågsådd.

Nästa steg är enligt Fazer att involvera konsumenterna i Pro råg-projektet, vilket kommer att ske under hösten.

ANDREA BERGMAN
andrea.bergman@slc.fi

Kivi-Pekka produkter för åkern

Stenuppsamlingsmaskin

- planerad för stenriga åkrar
- arbetsbredder 4 m, 5 m, och 6 m
- hållbarhet i särklass
- stort urval av tillägsutrustning
- tillverkas enligt kundens önskan
- användarutbildning



Tallrikskultivator

- arbetsbredd 275, 350 och 400 cm
- robust välfungerande struktur
- passar även för att bearbeta vallen
- skalmlyftscylinder nu som standardutrustning
- (möjliggör högre transporthöjd och låglyft vid vändningar)
- maskinen fås även med en stor 800 mm kompakt gummivält
- som tillägsutrustning hydraulisk frontsladd och efterharv



Multivator

- arbetsbredd 325 cm
- mångsidig trestegskultivator för grund- och såbearbetning
- kraftig kultivering med gåsfötter
- tallrikskultivering som finfördelar och jämnar
- "offset" bakhjul som tätar och söndrar klumpar
- efterharv som utjämnar



Vi är med på KoneAgria 19-22.10 i Jyväskylä

PEL-tuote Oy
Seppälänsalmentie 181
58900 Rantasalmi

040 550 8115 Mikko Lappalainen
040 539 0115 Jussi Lappalainen
www.pel-tuote.fi

Se på videon på nätet:
www.pel-tuote.fi

Dags att ansöka om lagringsstöd för trädgårdsprodukter 2011

Blanketten för ansökan om lagringsstöd för trädgårdsprodukter (228) postas vecka 39 till dem som ansökte om stödet i fråga i fjol (2010), meddelar landsbygdensverket.

I anslutning till ansökningsblanketten postas anvisningar för hur blanketten skall fyllas i samt blanketter för anmälan om kvantiteten lagrade trädgårdsprodukter för november och december. Som bilaga finns dessutom ett modellexemplar av en lagerbokföringsblankett.

Om sökanden av någon anledning inte får blanketten med posten, eller om det är frågan om en ny sökande, fås blanketten och ifyllnadsanvisningarna från NMT-centralen. Blanketten kan också skrivas ut från blankettjänstens webbsida <http://lomake.mmm.fi>.

Om sökanden har åkrar i två olika stödzoner (A/B eller C) fylls två ansökningsblanketter i. Detta beror på att lagringsstödet i stöd-

regionerna A/B betalas enligt en annan stödtyp än i stödregion C.

Den ifyllda ansökningsblanketten skall lämnas in till den NMT-central inom vars område gården är belägen eller på Åland till Statens ämbetsverksensast 25.10.2011. En för sent inlämnad stödansökan leder till att stödet sänks.

Med de två blanketterna för anmälan om lagerkvantitet som bifogats ansökan uppger mängden lagrade produkter i kubikmeter (hela kubikmeter) den 15 november och 15 december.

Dessa anmälningar om lagerkvantitet skall lämnas in till NMT-centralen eller på Åland till Statens ämbetsverk senast 31.12.2011.

Om anmälan om lagerkvantiteter för november eller december lämnas in för sent minskas den lagerkvantitet som för den aktuella anmälningsdel ligger till grund för beviljandet av stöd med en procent per försenad arbetsdag. Om anmälan är mer än 25 kalenderdagar försenad anses lagerkvantiteten vid anmälningstidpunkten vara noll.

Lagringsstödet för trädgårdsprodukter bestäms på basis av mängden stödberättigande träd-

gårdsprodukter i lager (kubikmeter) och lagertypen (maskinellt kyllda lager/övriga lager). Lagringsstödet beräknas utgående från genomsnittet av den lagervolym som upptas av trädgårdsprodukter som finns i lager i oktober, november och december. Den sökanden skall dock föra lagerbokföring redan fr.o.m. 1.10.

Lagringsstöd betalas i alla stödregioner. I stödregionerna A och B betalas lagringsstödet som nationellt stöd till Södra Finland (SRF 43/2011 24 §) och i stödregion C som nordligt stöd (SRF 44/2011 25 §). Stödregionen för den åker som producerar skörd avgör vilketdera av dessa stöd som betalas för de trädgårdsprodukter som finns i sökandens lager.

Trädgårdsprodukter som berättigar till lagringsstöd är kinakål, kålrabbi, kålrot, rotselleri, rova, äpple, palsternacka, morot, rödbeta, rödkål, purjolök, brysselkål, savojkål, lök och vitkål.

Maximibeloppet av stöd är för maskinellt kyllda lager 14,20 euro/kubikmeter och för övriga lager 8,80 euro/kubikmeter. Enligt uppskattningarna betalas lagringsstödet för trädgårdsprodukter i mars eller april 2012.